Nr. 4. w Wtorek dnia 6. Stycznia 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ⅓ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Posiedzenie reprezentantów miasta Poznania

we środę dnia 7. Stycznia r. 1857 popołudniu o godz. 3éj.

Przedmioty obrad po uskutecznionem przedstawieniu nowoobranych reprezentantów miasta i po wyborze prezesa niemniéj jego zastępcy na rok 1857:

1) Wybór członków do stałéj komisyi wydziałowéj reprezentacyi miasta.
2) Nowe obsadzenie 4éj posady nauczycielskiéj wyższéj przy szkole realnéj.
3) Instrukcya dla nowo ustanowić się mającéj komisyi, zajmującéj się interesami zakładu gazowego.
4) Koncesye procederowe.
5) Ustanowienie etatu miejskiego zarządu domowego na rok 1857.

(podp.) Tschuschke.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Paryż, 3. Stycznia, wieczorem o godz. 9. — Arcybiskup paryski Sibour, został dziś wieczorem o godzinie 6 przez księdza zamordowanym w kościele Saint Etienne.

Szwajcarski poseł pułkownik Barmann i radzca stanowy Kern przybyli do Paryża.

Paryż, 4. Stycznia. — Morderca arcybiskupa paryskiego nazywa się Verger i jest księdzem znajdującym się w exkomunice. Podobno jest obłąkanym.

Według dzisiejszego Constitutionnela odbyło się wczora posiedzenie członków konferencyi.

Frankfurt n. M., 3. Stycznia. — Frankf. Journal zamieszcza depeszę telegraficzną z Berna z soboty: spodziewane jest tu ultimatum Francyi i Anglii. Nowe powołanie wojska wynosi 14,000. Na granicy odbywają ścisłą służbę straże. Rada związkowa wyda proklamacyą.

Augsburg, 4. Stycznia. — Powsz. augsb. gazeta donosi z Monachium, że szwajcarski radzca związkowy Furrer odbywał tam konferencye z prezesem ministerstwa von der Pforten i wielu tam zawierzytelnionymi posłami.

Sztutgard, 4. Stycznia. — Dzisiejszy Merkury donosi, że ściślejsza komisya stanowa oświadczyła się jednogłośnie w skutek podania dziesięciu deputowanych, za wstawieniem się do rządu przeciw przemarszowi wojska pruskiego. Komisya stanowa równocześnie udała się z prośbą do rządu o objaśnienie, w jakiem znajdują się położeniu układy.

Tutejsze zgromadzenie obywateli uchwaliło podać adres królowi, w którym upraszają o odwrócenie zagrażającego niebezpieczeństwa materyalnym interesom Wirtembergu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 2. Stycznia. — Dekret w dzisiejszym zamieszczony Monitorze zwołuje senat i ciało prawodawcze na dzień 10. Lutego.

Tenże dziennik ogłasza układ pocztowy zawarty między Anglią i Francyą.

Frankfurt n. M., 3. Stycznia. — Frankfurter Journal zamieszcza telegraficzną depeszę z Berna z daty wczorajszéj. Według niéj wyjechał poseł szwajcarski przy dworze francuskim pułkownik Barman do Paryża z nowemi instrukcyami, a mianowicie w towarzystwie radzcy stanu Kerna. Radzca związkowy Furrer jeszcze nie wrócił z swéj misyi do Niemiec południowych. Uzbrojenia wciąż się odbywają, dwie nowe dywizye powołano pod chorągwie.

Berlin, 4. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać nadlekarzowi sztabowemu i pułkowemu Drowi Boeger order orła czerwonego 3. klasy na pętlicy, w. ks. meklemburg strelickiemu kapitanowi bar. Nettelbladt w batalionie grenadyerów i emerytowanemu dyrektorowi szkoły żeńskiéj w Barmen, Dr. Wetzlowi order orła czerwonegu 4. kl.

Berlin, 4. Stycznia. — W Staatsanzeigerze z dnia dzisiejszego czytamy następującą depeszę przesłaną przez prezesa ministerstwa pruskiego p. Manteuffla, do posłów pruskich w Paryżu, Londynie, Wiedniu i Petersburgu, która posłużyć może do wyjaśnienia stanowiska, jakie Prusy w sprawie newszatelskiéj obecnie zajmują:

Panie hrabio i t. d. W mojéj depeszy d. 8. b. m. miałem zaszczyt W. E. uwiadomić o stanowisku, jakie król, nasz Pan najdostojniejszy w kwestyi newszatelskiéj zająć postanowił. Od tego czasu przygotowania wojskowe, o których wówczas wspomniałem, daléj się odbywały i od kilku dni można było przystąpić do postawienia na stopie wojennéj wojsk na ten cel przeznaczonych przez Najj. Pana, w skutek zaprowadzonych urządzeń w armii pruskiéj. Najj. Pan, najdostojniejszy monarcha atoli, postępując na drodze, którą z spokojnością i postanowieniem był wybrał, w swojéj wysokiéj mądrości chciał uniknąć skwapliwości w środkach których skutkiem bezpośrednim byłoby wypłynęło zmienione położenie, w jakiem w obecnéj chwili się znajduje, a z którego by z chwilą wyrzeczonego postawienia armii na stopie wojennéj było wystąpiło. Aż dotąd chce Najj. Pan zaprzestać na poprzedniem i bezwarunkowem wypuszczeniu newszatelskich więźniów po zaniechaniu przeciw nim roz-

GAWĘDY NAUKOWE.

(Gaz. warsz.)

(Ciąg dalszy.)

Podobna fala powietrzna zrodziła tę straszną burzę na morzu Czarnem, która tak bardzo uszkodziła flotę sprzymierzonych podczas oblężenia Sewastopola — historya pochodu téj fali. — Powodem zmian ciśnienia powietrzni są także i wiatry. — Czem są wiatry i zkąd powstają? — Czem się wymierza ich kierunek i siła? — Dostrzeżenia nad wilgotnością powietrza — nad tworzeniem się i kształtem chmur — nad temperaturą powietrza.

Śledzenie postępu podobnéj fali powietrznéj jest zadaniem dosyć trudnem, bo każden z dostrzegaczy uważając tylko zjawiska atmosferyczne w miejscowości pewnéj ograniczonéj, nie zna jéj powszechności i ta wymyka się najczęściéj badaczom. Jeżeli jednak stanowiska dostrzeżeń były dość liczne i uszykowane w pewien nieprzerwany łańcuch, to można z danych tych dostrzeżeń zebranych, razem i porównanych z sobą, dośledzić początku i postępu zjawiska. W ten sposób zdołano już nawet nakreślić chód podobnych fal: jednéj w przechodzie jéj przez Europę a drugiéj od Przylądka Dobréj Nadziei aż po Toronto w Kanadzie. Śledzenia jednak podobne, robione nie na razie, lecz po długiéj przerwie czasu, są niezmiernie zmudne i trudne w dopatrzeniu, a nadewszystko tracą na ścisłości i zajęciu czasowem — bowiem zwykle zacierają się w pamięci, a zatrzymują się w niéj chyba wtedy, gdy się upamiętnią jakim nadzwyczajnym wypadkiem. Lecz dwa lat właśnie mija, jak podobny wypadek zwrócił na siebie uwagę i baczność w bardzo krótkim czasie po staniu się. Była to właśnie pamiętna burza 14. Listopada 1854 roku, która tyle uszkodzeń zrządziła na morzu Czarnem flocie sprzymierzonych. Minister wojny zażądał od dyrektora paryskiego obserwatoryum astronomicznego Leverriera wyśledzenia jéj rozległości i stanu meteorologicznego Europy w ówczesnéj chwili. Na wezwanie okólnika rozesłanego do wszystkich meteorografów, przeszło 250 dostrzeżeń zrobionych w ciągu kilku pobliskich dni śledzonéj chwili zostały nadesłanemi z tyluż z stanowisk meteorologicznych. Rozpatrzenie tych wszystkich dostrzeżeń i uszykowanie ich powierzył Leverrier metereologowi Liais. Wypadek badania był następny. W d. 12. Listopada barometr okazał wielkie wzniesienie, dochodzące 770 milimetrów, na niezmiernie długiéj linii przechodzącéj przez Anglię, Francyę, przecinającą morze Śródziemne i tę część Afryki, w któréj dostrzeżenia mogły być zrobionemi. Ta wielka wypukła fala powietrzna, która ten tłok zrządziła, byłą poprzedzona inną, wklęsłą, która ją w jéj postępowym chodzie stale wyprzedzała. Przez ciąg następnych czterech dni jéj pochodu śledzonego, szły one na wschód w kierunku stałym, lecz spotkawszy na drodze swéj górzystą wyniosłość środkowéj Europy, to jest Alpy Tyrolu, Karpaty i Bałkany, zagjęły się nieco postępując naprzód ramionami, a środkiem przyzostawszy. Lecz po zwalczeniu tych przeszkód, z całą gwałtownością — środek właśnie téj fali — uderzył na morze Czarne i Krym, jak gdyby ona chciała wynagrodzić sobie czas stracony i sprostać postępowi ramion — i wówczas to powstała ta straszliwa burza, która tyle klęsk naniosła. Ale zrządziła ją nie fala wypukła, to jest nie fala najwyższego tłoku powietrzni, lecz przeciwnie, wklęsła, ta która ją poprzedzała i która się objawiała niezmiernem spadnieniem barometru, więc tem samem mniéj ciężąc na morzu, spowodowała niepomierne wzniesienie się wody. Druga fala wklęsła, która znów szła po za wypukłą, dała się jeszcze uczuć w Europie, lecz już w słabym stopniu. Dalszego postępu tych fal przez Azyę, dla braku danych, śledzić niepodobna było. Jednak choćby ten jeden istniał tylko przykład, to on aż nadto wystarcza już do pojęcia powszechności zjawiska tych fal powietrznych, które w przebiegu swoim nie zostały uwarunkowane ani rozmaitym stopniem temperatury miejsc, ani różnemi kierunkami wiatru napotkanemi po drodze, lecz niezależnie od tych wszystkich stanów postępowały w danym kierunku, zwalczając zwycięzko wszystkie napotkane przeszkody.

Jedną także z przyczyn mogących zrządzić zmianę w ciśnieniu powietrza, stanowią wiatry.

Jak wiadomo, wiatry nie czem innem są jedno ruchem mechanicznym cząstek powietrza, starających się bezustannie przyjść do stanu równowagi, z którego je ciągle wyprowadza zachodząca nierówność ogrzewania promieni słonecznych różnych części atmosfery. Słońce, grzejąc raz bardziéj jedną, to

poczętego postępowania. Najj. Pan gotów jest, skoro to wypuszczenie na wolność nastąpi, wejść w układy pod względem przyszłości kraju newszatelskiego i umiarkowanie nieporównane, którego Najj. Pan dotąd w całéj téj sprawie dawał dowody, nie zmieni się, skoro wielkie mocarstwa europejskie za stósowne poczytują wystąpić z propozycyami, które zarówno okażą się godnemi tego, który je czyni, jak tego, który je przyjmuje. Natomiast położenie po raz wyrzeczonem postawieniu armii na stopie wojennéj nie będzie to samo. Ktokolwiek zna urządzenia nasze wojenne, wie, że po wydanym a tak upragnionym przez armią rozkazie szybko nastąpić musi działanie i że następnie ani godność, ani interesa Najj. Pana nie pozwalają pozostać na połowicznéj drodze. Rzeczą jest widoczną, że w tym przypadku wypuszczenie na wolność więźniów nie będzie zostawało w żadnym stosunku z ofiarami przez kraj poniesionemi i że wypadki przewagą broni pruskiéj sprowadzone same zaczepią położenie księstwa newszatelskiego. Najj. Pan nie tai przed sobą ważności podobnego przypadku, ale się przed nim nie ulęknie. gdyby miał nastąpić, bo nawet w tym przypadku, gdzie Najj. Pan z energią i wytrwałością dobrego sumienia dążyć będzie do swego celu, zawsze się pokieruje zamiarem, aby Szwajcarya po rozwiązaniu obecnego starcia się, tem zaszczytniejsze i niepodleglejsze miała zabezpieczone stanowisko pomiędzy państwami europejskiemi, im większe stanowić będzie mogła rękojmie spokojności i porządku.

Te uwagi w połączeniu z życzeniem, ażeby europejskie wielkie mocarstwa które uroczyście uznały prawa króla Imci jako księcia newszatelskiego, otrzymały nowy dowód nadzwyczajnego umiarkowania i równocześnie sposobność do wywierania swego wpływu diplomatycznego na Szwajcaryą w silniejszy, bardziéj skupiony i skuteczniejszy sposób, dla dopełnienia jedynego i poprzedniego warunku, którego N. Pan wymaga, aby zezwolić na układy — wszystkie te powody, Mci Panie itd. spowodowały N. Pana mimo licznych niedogodności wypływających z tego odroczenia, zawiesić rozkaz do postawienia armii na stopie wojennéj aż do dnia 15. Stycznia.

Nie potrzeba wspominać, że na ów termin nieoglądanoby się, gdyby władze szwajcarskie w duchu wyzywającego znamienia, jakie kilka ich najświeższych uchwał nosi, chciały więźniów newszatelskich wcześniej stawić przed sąd przysięgłych związku.

Z rozkazu najwyższego wzywam pana itd. abyś o powyższém postanowieniu Naj. króla uwiadomił gabinet n. n. Nie wątpimy bynajmniéj, że tenże z ową sprawiedliwą i światłą bezstronnością osądzi to postanowienie, jakiéj mamy prawo spodziewać się po mocarstwie zaprzyjaźnionem w sprawie jak obecnéj, w któréj Prusy słuszność i umiarkowanie mają po sobie, w któréj Prusy od przeszło lat 8 od obalenia ich prawéj władzy w Newszatelu, od przeszło czterech lat od uroczystego uznania ich praw w londyńskim protokule, a przeszło 4 miesiące od wypadków ostatnich wrześniowych czekały, zanim się wzięły do własnych środków, aby prawa odzyskać napowrót, względem których Najj. Pan oświadczył się gotowym układać się, skoro jeden poprzedni warunek będzie dopełnionym, którego godność Jego wymaga. Dłuższe oczekiwanie nie zgadzałoby się z tąż godnością. Trudno, aby monarchowie europejscy tego nie uznali. Nie zechcą, jak to Najj. Pan wynurzył się w obec ludu własnego, nieskwapliwości króla użyć za broń przeciw Niemu.

Przyjm itd. (podp.) Manteuffel.

Królestwo Polskie.

— Jutro otwartą zostanie jedna część hotelu Europejskiego od strony Saskiego placu, wzniesiona na teritorium hotelu Gerlacha. Wspaniały ten gmach, mający kiedyś wcielić się w całość, zamierzony według planu budowy, jest już dziś prawdziwą ozdobą tutejszego miasta, mającą na celu wygodę ogółu. Poraz to pierwszy bez zaprzeczenia, poświęcono oprócz nakładu tyle trudów i zabiegłości, aby przyprowadzić do celu zamiar, który obudził powszechne zajęcie nie tylko mieszkańców samej Warszawy, ale nawet i całego kraju. Trzy piętra o dziewięćdziesięciu blizko numerach, wychodzące na dwie strony Saskiego placu i ulicę Czystą, stanowią tę budowę, w któréj od dołu do góry połączono wszystko, i o niczem nie zapomniano. Na każdem piętrze od dołu aż do 3go piątra, są narożne dla miejscowéj służby płci obiéj mieszkania, tak, że na każde wezwanie gości, działać może z największą łatwością, mając wszystko pod ręką co tylko do usługi przydatne być może. Pokoje gości wspaniałe, dobrze opatrzone, umeblowane, a sprowadzone z zagranicy sprzęty, odpowiadają ustanowionym co do każdego, a do tego jeszcze przystępnym cenom, i nic nie pozostawiają do życzenia. Każdy podróżny obejrzeć może w kantorze na planach, ilość numerów nie zajętych, wraz z ceną każdego. Po odebraniu i zajęciu numeru, znajdzie w nim zawieszony cennik, wedle którego przedstawione mu będą co tydzień (jeżeli tak długo zabawi) rachunki z hotelu i restauracyi, ostemplowane przez kontrollera hotelu, któremu być mają wypłacane pieniądze za pośrednictwem kelnerów a za pokwitowaniem tegoż kontrollera. Zebrane różne od najpierwszych budowniczych plany, połączone zostały w jeden ogólny, mający odpowiedzieć pod każdym względem budowie, a rozwinięcie onego poruczone zostało radzcy budowniczemu Henrykowi Marconiemu, przy pomocy pp. Berendta budowniczego kl. 2éj i Leandra Marconiego, budowniczego kl. 1éj. Połączenie hotelu z wodociągami, za pomocą których cały hotel został zaopatrzony w wodę, tak do użytku ogólnego jako i na przypadek mogącego się wydarzyć ognia, zajął się inżynier angielski p. Head i wywiązał się najdokładniéj z tego zadania. Co do innych robót około tego gmachu, te prowadzili znani tutejsi pp. majstrowie. I tak mularskie Rajkowski; ciesielskie Grantzow; stolarskie, jak okna drzwi i posadzki, Jaroszyński; zaś posadzki fornirowane Eichmüller; ślusarskie, obok sprowadzonych z Anglii zamków, Plesiecki; zduńskie fabryka p. Stalewskiego; malarskie pokojowe i pokostowe Godecki; szklarskie Boller; kowalskie Talma; blacharskie Walter; obicia papierowe z fabryki Rahn i Vetter; roboty miedziane tak około wodociągów, jakotéż i sprowadzonych z Birmingham naczyń do niezbędnych potrzeb, dopełnił Bothe; kotlarskie Hartmann; kamieniarskie około marmurów sprowadzonych ze Szląska na wschody Kronholtz; kaloryfery urządzał Frołow Masłow; roboty sztukaterskie, Ferante Marconi; tapicerskie Bernau i Olszewski. Co do mebli, te jak powiedzieliśmy wyżéj, w części palisandrowe, a w części orzechowe, sprowadzone zostały z Berlina; zaś jesionowe wykonane zostały w Warszawie przez Müllera. Zaopatrzenie hotelu w lampy i kinkiety, poruczone zostało Stenzowi. Wreszcie odlewy żelazne pochodzą z giserni pp. Ewansa i Lilpopa.

Poszczególniliśmy tu wszystkie te nazwiska dla tego, iż wyznać szczerze musimy, że wszelkie bez wyjątku roboty, dokonane zostały przez tych panów z jak największą akuratnością, słusznie więc i im się coś przynależy za doprowadzenie do téj dokładności gmachu, jaką się odznacza. Pozostawiliśmy salę jadalną nakoniec, ażeby jéj oddzielnie kilka słów poświęcić. Sala ta bowiem bez żadnéj przesady, do najdoskonalszych w tym rodzaju należy. Wznosi się ona na olbrzymich arkadach, pomiędzy któremi przedziera się światło z dwóch stron okien, to jest od strony drogi wiodącéj na plac Saski i od strony dziedzińca. Ściany jéj, oraz sufit i arkady, ozdabiają prześliczne freski, freski, które wykonane zostały z wielką sztuką i starannością przez p. Karola Marconiego, malarza. Tuż obok fresków uderzają prześliczne stinki i imitacye marmurów, będące dziełem sztukatora p. Leandra Marconiego, syna Ferantego. Dodać tu jeszcze musimy, iż roboty pozłotnicze wykonał p. Hampel; okazałe lustra dostarczył p. Izydor Silberberg; a całe przyozdobienie owéj sali jadalnéj tak pod względem malarskim jako i sztukaterskim, wykonano podług kompozycyi p. Karola Marconiego. Oprócz licznych drobniejszych szczegółów do całego gmachu, znana od dawna fabryka p. Karola Mintera, dostarczyła do téjże sali jadalnéj ozdobny cyferblat do zegara, datoskaz z nazwiskami miesięcy i liczbami ruchomemi; pręty do firanek złocone i rozety brązowe lane, galwanicznie złocone. Daléj, do pięciu eleganckich pokoi narożnych, łóżka w framugach czyli niszach z żelaza kutego, okrągłego i lakierowane odpowiednio kolorowi mebli w każdym z tych pokoi; wreszcie wszelkie tablice z napisami złoconemi itd. Dodać tu należy, iż w sali jadalnéj, w któréj będzie urządzony stół wspólny (table d'ôte), nie będą się palić sygara, i dla tego urządzony został oddzielny zupełnie w tym celu pokój z kominkiem i wentylatorami. Co także w tym gmachu zasługuje na uwagę, to urządzenie kuchni, którą zaprawdę do najwyższéj wygody doprowadzono, i połączono ją za pośrednictwem odpowiedniéj komunikacyi ze wszystkiemi piętrami gmachu. Nadto, nie zadługo także,

---

znów drugą półkulę, czyni tem samem lżejszemi coraz inne kolumny warstw powietrza, które jednocześnie starają się przychodzić z sobą do równowagi, jako płyn każden. A że pozorny ruch słońca jest stateczny i zakres zbaczania jego w tę lub w ową stronę równika ograniczony — więc też i wiatry być muszą stateczne, jako proste wynikłości powyższych przyczyn. To też istotnie dostrzegamy stateczność w kierunku wiatrów, które wiejąc od równika ku biegunom, i odwrotnie od biegunów ku równikowi dla zastąpienia powietrza ubyłego, zwalczają się kolejno w naszych szerokościach i sprawiają, że raz stateczniéj jedne to znów drugie panują. Kierunek i szybkość ruchu tych kolumn powietrza dążących ciągle a nigdy nie dochodzących do stanu równowagi, wymierza się narzędziem zwanem anemometr, które jest tylko udoskonaloną zwykłą chorągiewką, powszechnie stawianą na wynioślejszych budynkach lub na bardziéj odsłonionych miejscach. Pomiędzy kierunkiem wiatru i wysokością barometru daje się dostrzegać bardzo ścisły związek. Ztąd wnieść także należy, że większe lub mniejsze ciśnienie powietrza zależne być musi także i od kierunku wiatru. Obowiązkiem więc meteorologa jest dostrzegać kierunek wiatru, szyk kolei przechodzeń jego z jednego kierunku w drugi, i siłę jego nakoniec.

Wiadomo także, że wilgotność powietrza, zależąca od jego temperaty, która mu nadaje własność mniejszego lub większego nasycania się parą wodną, zależna jest stósownie do miejscowości od kierunku wiatrów. Jeżeli położenie miejsca będzie wschodnie względem morza, to tylko od wiatrów z zachodu wiejących może ono otrzymywać wilgotność swoją; przeciwnie zaś się dzieje, jeśli położenie dostrzegalnego stanowiska jest zachodniem względem mórz i oceanów, wiatr tylko wschodni przynieść mu może odżywczy powiew wilgotny, bo zachodni już dójdzie do niego całkiem téj wilgoci pozbawiony, jako poprzednio osuszony w przewiewie po nad lądem stałym. Wilgotność powietrza jest również jak ciepło jednym z najkonieczniejszych warunków życia organicznego. Lecz wilgotność atmosferyczna nietylko się objawia wylanym deszczem, który jest już wypadkiem zbytniego przesycenia się powietrza wodą; to jest przesycenia się do tego stopnia, że nie będąc już w możności utrzymać ją w roztworze, zkłębia jéj nadmiar w widzialne mgły i chmury, a nakoniec skrapia deszczem lub zrzuca śniegiem. Owszem, powietrze jest bezustannie nasycone parą wodną, za dowód czego może służyć osadzająca się rosa, raz tylko w niższym to znów w wyższym stopniu, bo ilość téj pary zawieszonéj w powietrzu będąc zależną od wzrostu temperatury i z nią się zwiększając, oczywista, że się ona musi zmieniać stósownie do pór roku, godzin dnia, położenia geograficznego, i wyniesienia nad poziom morza. Dla tego też dostrzeganie stanu wilgoci atmosferycznéj jest bardzo ważnem zadaniem meteorologii; dostrzeżenia podobne, również jak i inne mające na celu wymierzanie ilości spadłego deszczu w ciągu roku, zebrane z różnych punktów ziemi, dają możność utworzenia pojęcia o rozkładzie wilgotności atmosferycznéj na powierzchni kuli ziemskiéj, a tem samem ujęcia praw, od których ten rozkład zależny.

Kształt chmur i wysokość ich wyniesienia, również jak i kolejność ich przekształcań się i przeobrażań, są także ważnemi danemi w meteorologii, jak to słusznie udowodnił Kaemtz, — bowiem ich kształt odpowiada pewnemu danemu ich stanowi. Dają one także możność przeświadczenia się o rozmaitości kierunku prądów powietrznych w jednéj i téjże kolumnie, stósownie do miary wzniesienia się, bowiem chmury widocznie płyną częstokroć w kierunku przeciwnym sobie i niezależnym od kierunku wiatru wiejącego nad poziomem wód i lądów.

Co się tycze stanu temperatury codziennéj i rocznéj każdego punktu ziemi, o tem mówiłem dość obszernie w jednym z poprzednich artykułów, wykładając zjawiska klimatu i prawa które stanowią o jego rozkładzie na obliczu ziemi. Przypomnę tylko, że zadanie to, również jak i wszystkie niemal meteorologiczne, jest bardzo zawiłem, bo zależy od wielorakich przyczyn: jako to wyniesienia danego miejsca nad poziomem morza, względnego położenia jego jeograficznego do wód i lądów, oddalenia jego od równika i innych wielu, których tu nie wspominamy by się nie powtarzać. Zrozumie łatwo każden jak bardzo ważnemi w meteorologii są dostrzeżenia stanu i zmian temperatury, kiedy ta w tak ścisłym zostaje związku z danemi poprzedniemi, jak to wilgotnością powietrza, jego ciśnieniem, kierunkiem wiatrów i tworzeniem się chmur.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

budowa ta połączoną zostanie i z gazem oświetlenia całéj tak wewnątrz jak zewnątrz. Oto stan nowowzniesionego Hotelu europejskiego, w którym nie pominięto najmniejszego szczegółu dotyczącego wygody podróżnych. Ceny numerów będą od 45 kop. do 3 rs., ale co najważniejsza, że w ceny te wchodzi już pościel. Osobny omnibus przywozić będzie gości z kolei odwozić tamże, a oprócz tego służyć będą do wynajęcia na godziny hotelowe karetki. Wreszcie kąpiele hotelowe, usługa na sposób zagraniczny urządzona itp. wygody, jednem słowem, wszystko to odpowiadając nazwie Hotelu europejskiego, odpowie bezwątpienia i oczekiwaniom publiczności.

Rosya.

Jeden dziennik rosyjski za granicą wychodzący zamieścił szereg artykułów o korzyściach jakie dla Rosyi przyniosą koleje żelazne, wytykając zarazem bliżéj kierunek tychże kolei i takowy usprawiedliwiając. Wiele dzienników w Rosyi i Polsce wychodzących powtórzyło ten szereg artykułów, z których podajemy następujące ważniejsze wyjątki.

»Handel wewnętrzny rosyjski chociaż spotyka obecnie ogromne przeszkody w braku i złym stanie dróg i środków transportowych, jest jednak w pewnych gałęziach bardzo wielki. Powstaje tu przeto pytanie, do jak niesłychanych cyfer dojść może handel tak wewnętrzny jak i zewnętrzny tego kraju, gdy transport odbywać się będzie z łatwością i prędkością w każdéj porze roku i z małym kosztem. Jakaż to niezmierna przyszłość dla kraju, którego ludność powiększa się gwałtownie i którego płodne grunta zajmują dwa razy większą przestrzeń jak Francya, a równa się razem wziętemu cesarstwu austryackiemu z królestwem pruskiem, gdzie jednem słowem autentyczne obliczenia dają następujące rezultaty. W jednéj osobnéj prowincyi kozaków dońskich, pastwiska wyrównywają co do powierzchni całemu związkowi niemieckiemu i żywią więcéj bydła niż go jest we Erancyi i Austryi razem. Liczba owiec i baranów w Rosyi południowéj jest dwa razy większa niż w całéj Francyi. Zboża rodzi się w Rosyi prawie dwa razy tyle jak w dwóch cesarstwach, Francyi i Austryi; lnu zbiera się w Rosyi cztery razy tyle co we Francyi; kopalnie Rosyi dają rocznego dochodu przeszło 40 milionów rubli, a mogłyby dać jeszcze daleko więcéj. Kotlina nad morzem Białem ma sto razy więcéj lasów niż w całéj Francyi; w samych prowincyach przemysłowych (Moskwa i sąsiednie gubernie) same dęby zajmują więcéj gruntu niż więcéj gruntu niż wszystkie lasy Francyi. Kopalnie antracytu i innych węgli kamiennych, odkryte w prowincyi kozaków dońskich i w guberniach Ekaterynosławskiéj, Chersońskiéj, Nowogrodzkiéj i w górach Uralu, nieliczące innych kopalni odkrywanych co chwila, obejmują w przestrzeni tyle co cała gubernia moskiewska, która sama w sobie jest tak wielka, jak całe królestwo Belgii.

Połączyć między sobą okolice rękodzielne i okolice rolnicze Rosyi, jest przeto najużyteczniejszem, najdobroczynniejszem dziełem, jakie mogło przedsięwziąć teraźniejsze pokolenie.

Rząd cesarskorosyjski zdecydował także tę kwestyę, upoważniając zbudowanie wielkiéj arteryi, która połączy Moskwę z morzem Czarnem. Ta kolej żelazna pójdzie z Moskwy wprost na południe, przejdzie przez Oka, będzie miała zatem stosunki z towarzystwem żeglugi parowéj pod nazwą Rusałka, przechodzić będzie przez gubernię tulską, tak sławną ze swoich fabryk, orelską, kurską, tak bogate w zboże, połączy się jak powiedzieliśmy, w Kursku koleją litewską, przejdzie przez gubernię cherkowską, tak ważną przez swoje jarmarki i najpłodniejszą w zboże w całéj Rosyi południowéj; daléj przez gubernię eketerynosławską między Dnieprem i bogatemi kopalniami antracytu i kierując się na Perekop, albo do cieśniny Czongarsk lub do Jeniczeska, dojdzie do Teodozyi, przebywszy około półtora tysiąca wiorst.

Ta długa arterya dojdzie tym sposobem do morza Czarnego i wejdzie w stosunki z nowem towarzystwem rosyjskiem żeglugi i handlu, które przez regularne komunikacye jakie ma utrzymywać na całym brzegu morza Czarnego i Azowskiego, nada niezmierny i dotąd nieznany popęd całemu zagranicznemu handlowi Rosyi.

Wybór Teodozyi, jako ostatniego punktu téj linii, został zapewnie zdecydowany przez korzyści, jakie przedstawia jéj piękna przystań, która nigdy nie zamarza i któréj przystęp jest łatwy przy każdym wietrze. Jednakże miasto także jak Odessa przez swój handel i liczbę ludności, nie może być zapomnianem i należy się spodziewać, że niedługo zostanie połączone z linią południową. Miasto Ekaterynosław, położone nad Dnieprem, o 16 wiorst powyżéj katarakt, będzie zapewne punktem pośredniczym między tą linią i Odessą, tém bardziéj, że główne gubernie pułtawska, charkowska i ekaterynosławska dostawiają zboża portowi Odessy. Wtedy Kijów i wszystkie gubernie położone w górze Dniepru, wejdą w tę wielką sieć drogi żelaznéj, która prócz tego zbudowaną będzie w warunkach najkorzystniejszych pod względem paliwa.

Gubernia ekaterynosławska obfituje w węgiel ziemny a Litwa w drzewo. To jest tem ważniejsze, ponieważ cena antracytu podnosić się będzie w miarę jak kolej oddalać się będzie od kopalni, a zbliżać ku Moskwie. Licząc węgiel po 3 rsr. w gubernii ekaterynowskiéj, a transport $2\frac{1}{2}$ kop. od puda za 100 wiorst, będzie on kosztował w Mińsku 8 rubli, w Kursku 11 rsr. w Tule 15 rss. 50 kop., a w Moskwie 18 rsr. za 64 pudy.

Wysoka cena węgla w Moskwie nigdy nie może przeszkodzić zaprowadzeniu kolei żelaznych rosyjskich. Linia z Libawy do Kurska i z Niżnego Nowogrodu do Moskwy, o któréj mówić będziemy w następnym artykule, dostawią więcéj drzewa, niż go skonsumować zdołają wszystkie koleje żelazne całego cesarktwa. Antracyt doński dostawiać się będzie wodą do Czongarska i Teodozyi i wkrótce ostatnie się ważnym artykułem zewnętrznego handlu.

Zarazem kolej żelazna południowa połączona z libawską, przewozić będzie wielką liczbę pasażerów, a mianowicie licznych robotników, którzy na wiosnę przybywają z prowincyj północnych dla pracowania w polu w Rosyi połodniowéj, a w jesieni oddalają się po ukończeniu tych prac.

Ta wielka sieć kolei żelaznych zbliży główneześrodkowania ludności, przechodzić będzie przez najważniejsze miasta Rosyi, ciągnąć się będzie w kierunku, w którym nie ma jednéj nawet porządnéj drogi bitéj, połączy Bałtyk z morzem Czarnem, najlepszy port tamtego z najpiękniejszą przystanią drugiego i zarazem znajdować się będzie w najkorzystniejszych warunkach pod względem paliwa. Czas.

Francya.

Paryż, 31. Grudnia. — Na czele części nieurzędowéj zamieszcza dziś Monitor, z wczorajszą datą następujące obwieszczenie: Reprezentanci dworów, które układ paryski podpisały, zejdą się jutro w południe na konferencye w hotelu ministerstwa spraw zagranicznych celem porozumienia się co do środków mających położyć koniec trudnościom, przeszkadzającym spełnieniu artykułu 20 układu z 30. Marca.

Mówiono mi, że w dzisiejszéj konferencyi po zagajeniu jéj przez hrabiego Walewskiego i po krótkiéj pogadance odczytano protokuł ułożony już poprzednio. Zapewniono mnie, że pan Hübner oświadczył, że rząd jego natychmiast wyda potrzebne rozkazy do natychmiastowego wyruszenia wojsk austryackich z Księstw Naddunajskich, chociaż pismo austryackie utrzymuje, iż to jest niemożebnem w czasie zimy z powodu nader złych dróg w Mołdawii i Wołoszczyznie.

— Utrzymują, że na sesyi dzisiejszéj wszystko załatwiono, aby jutro Francyi i Europie mógł cesarz tę sprawić niespodziankę, iż konferencya, która miała być powodem podług pewnych pism do wielu nowych zawichrzeń, skończyła się bez zakłócenia spokojności i prędko.

— Podług nowo przedsięwziętego liczenia wynosi liczba mieszkańców Francyi 36,039,364 mieszkańców, ogółem wzrosła od ostatniego liczenia na 257,736. Najludniejszy jest departamet Sekwany (Paryż) obejmujący 1,727,419 mieszkańców; po nim następuje departament północny (Lile) liczący 1,212,353, potem departament Sekwany niższéj (Ranolu) obejmujący 769,450 mieszkańców. Departament Gyrondy (Bordeaux) liczy 646,757 mieszkańców, a departament (Lyon) 625,491.

— Raporta w sprawie szwajcarskiéj są zaspokajające, owładnęło tu wszystkich to przekonanie, iż rząd francuski dokłada wszelkich starań, aby spór ten ułożył się w dobry sposób.

Anglia.

Londyn, 31. Grudnia. — Przeciw podatkom od dochodu ściąga się nie mała burza, wszędzie zbierają meetingi, gazety wiele zamieszczają artykułów. I tak w Glocester odbyło się wielkie zgromadzenie pod przewodnictwem miejscowego lorda majora, celem ułożenia petycyi do parlamentu o natychmiastowe zniesienie tego tak powszechnie znienawidzonego podatku.

Austrya.

Wiedeń, 30. Grudnia. — Paryski korespondent gazety Oesterreichische Ztg pisze, że właśnie Anglia proponowała mocarstwom, co podpisały były protokuł londyński z roku 1852 względem Newszatelu, aby w kongresie postanowionym ostatecznie ułożyły sprawę newszatelską. Anglia, mówi to pismo, proponowała Londyn lub Wiedeń na miejsce zebrania się. Propozycya ta jest jeszcze w biegu, i jak tenże korespondent twierdzi, popierana przez Francyą.

Kronika miejscowa.

Poznań, 5. Stycznia. — Dowiadujemy się z pewnego źródła, że p. Nikodem Biernacki znakomity artysta na skrzypcach zawita do nas po Trzech Królach i da się słyszeć w koncertach publicznych. Już dawniéj wspominały pisma polskie o sławie jego, a teraz niedawno doniosły, że artysta zwiedzając kraje słowiańskie z niezmiernym zapasem rzeczy ciekawych pod względem muzycznym wrócił do kraju i zapewne w miłych wiankach tonów da nam poznać, co czuje w świecie harmonii obecnie słowiańszczyzna. Życzymy naszemu amfionowi i u nas miłego przyjęcia.

— Wspomnieliśmy przed zaprowadzeniem gazu u nas, jak się ostrożnie z tym nowym ogniem obchodzić należy, jak zamykać otwory, aby przez nie nieulatywał gaz i nie zapełniał przestrzeni ciemnych, do których zbliżać się niewolno ze światłem bez narażenia się na wielkie niebezpieczeństwo. W jednych miejscach umiano sobie radzić, w drugich mimo przestrogi poparzono się, w innych jeszcze wybuch nastąpiony przygaszono szczęśliwie. Mimo upłynionego półtora miesiąca od zaprowadzenia u nas gazu, znów się wydarzył przed kilku dniami przypadek u tapicera S., który zaprowadził w swojem pomieszkaniu światło gazowe. Na noc niezamknął otworu od kanału gazowego, a gaz zapełnił cały pokój, tak że nazajutrz z wielkim bólem głowy obudził się i pospieszył do drugiego pokoju, aby napuścić świeżego powietrza oknem otworzonem. Zbyt wcześnie jeszcze atoli zapalił światło i zbliżył się na 3 stopy do lampy gazowéj. Natychmiast cała przestrzeń górna pokoju stanęła w płomieniu, a strumień ognia idąc za ciągiem powietrza ku oknu z wielkim szelestem przelatywał nad głowami strwożonych mieszkańców, z których samemu S. opalił włosy na głowie, spalił zasłony przydrzwiach i rozbił szyby w oknach. Innych szkód niepoczynił. Na tem się skończyła cała trwoga.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 3. Stycznia.

Pszenica 45—46 tal.

Żyto 44—46 tal., na Styczeń $45-\frac{1}{2}-46$ tal., na Styczeń Luty $45\frac{1}{2}$ do $46-45\frac{3}{4}$ tal., na dostawę wiosenną $46\frac{1}{2}-\frac{3}{4}-\frac{1}{2}$ tal.

Jęczmień 32—39 tal.

Owies 20—25 tal.

Groch 40—50 tal.

Olej rzepiowy $16\frac{5}{6}$ tal., na Styczeń $16\frac{1}{3}$ tal., na Styczeń Luty $16\frac{1}{2}$ tal., na Luty Marzec $16\frac{1}{3}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{3}{4}$ tal.

Okowita bez beczki 24 tal., na Styczeń i Styczeń Luty $24\frac{1}{4}-\frac{1}{2}-\frac{3}{6}$ tal., na Luty Marzec $25-\frac{1}{4}$ tal., na Marzec Kwiecień $25\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj 26 tal., na Maj Czerwiec $26\frac{1}{4}-\frac{1}{2}$ tal.

Szczecin, 3. Stycznia.

Pszenica na dostawę wiosenną 77 tal.

Żyto $44\frac{3}{4}$ tal.

Olej rzepiowy $15\frac{11}{12}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{1}{2}$ tal.

Okowita $14\frac{15}{16}$ proc., na dostawę wiosenną 14 proc.

Gdańsk, 2. Stycznia. — Pomimo nieczynności targów z powodu świąt handel zbożowy w całéj Anglii daleko silniéj się przedstawiał, a za dobre ziarno w wielu przypadkach 1 do 2 szyl. na kwarterze płacono wyżéj. W ogólności opinia była lepsza; kupcy więcéj ochoty do interesów okazywali, a ciągły export do Hiszpanii dla dowozów zagranicznych przedstawiał dobry odpływ.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu kwarterów:

	Pszenicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Mąki cetn.
z kraju	12,677	4554	13,124	594	—	2800
z zagranicy	20,776	17,818	25,082	1584	—	26,499

W targach szkockich, irlandzkich i prowincyalnych żadnéj nie dostrzegamy odmiany.

W Holandyi, Francyi Belgii już to dla świąt, już z powodu niezachęcających angielskich wiadomości obrót interesów ograniczał się li tylko do potrzeb miejscowéj konsumcyi.

Na naszéj giełdzie nie było życia, a ceny od ostatniego sprawozdania obniżały się; na dzisiejszéj jednak giełdzie możemy notować małą poprawę przy większéj chęci do kupna.

Płacono za szefel pruski wagi berl.		Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Pszenicy	85—86	2	12	6	2	16	8
»	88—91	3	—	—	3	13	4
Żyta	83—87	1	21	—	1	29	—
Jęczmienia	77—83	1	9	—	1	20	—
Grochu	» »	1	8	4	1	20	—

Na śpichrzach gdańskich z końcem upłynionego roku znajdowało się pszenicy 189,100 szefli, żyta 35,160, jęczmienia 5580, grochu 780.

Z wyjątkiem roku zeszłego tak szczupły zapas jest w Gdańsku niepamiętnym.

Kursa zamian. — Londyn 197½. Hamburg 45.

Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 4. Stycznia.

BAZAR: Kurnatowski z Bydgoszczy, Gorzeński z Berlina, Suchecki z Polski.
HOTEL PARYZKI: Schmidt z Prochnowa, Schlarbaum z Gniezna, Kurowski z W. Jezior, Rychłowski z Węgorzewa.
POD BIAŁYM ORŁEM: Viertel z Swięcinka, Schmidt z Gniezna.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Richard z Echternach, ul Podgórna Nr. 4.

5. Stycznia.

BAZAR: Radońska z Ninina, Wolski z Szamotuł.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: hr. Radoliński z Jarocina, Handke z Rogoźna, Wirth z Łopienna, Lesser z Starogrodu, Fleischmann z Środy, Russak z Gniezna.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: hr. Taczanowski z Taczanowa, Winterfeld z Mur. Gośliny, Mrozinski z Chwałkowa, hr. Solms z Wohlau, Jouanne z Lussowka, Forestier z Lubina, Moll i Barcinkowski z Ujazdu, Klaus z Paryża.
HOTEL DU NORD: Dressler z Hirschbergu, Łąeki z Zembowa, Szczaniecki z Brodów, Jaraczewski z Głuchowa, hr. Bnińska i Marszewski z Karna, Benda z Chobienic.
HOTEL BAWARSKI: Hoicke z Kempna, Trzebuchowski z Posadowa, hr. Bniński z Glesna, Łakomicki z Lubina.
POD CZARNYM ORŁEM: Leon z Bolewic, Sperling z Witkowa, Gabriel z Berlina.
POD ZŁOTĄ GĘSIĄ: hr. Kwilecki z Wróblewa, Burdach z Mur. Gośliny, Wolska z Pamiątkowa, Ossowidzki z Leszna, Raczyński z Nochowa, Walz z Góry.
HOTEL BERLINSKI: Trąmpczyński z Zaniemyśla, Ziemiecki z Ruskowa. Okulicz z Golina.
HOTEL PARYZKI: Bukowski z Budzynia, Münzberg z Trzemeszna, Peszkowski z Wągrówca, Chrzanowski z Jarząbkowa, Ciesielski z Sosnówka, Radoński z Bieganowa.
POD BIAŁYM ORŁEM: Grabowski z Uchorowa, Schütt i Last z Czempinia, Sänger z Rudnika, Albrecht z Kawęczyna, Guichard z Gulczewka.
POD TRZEMA GWIAZDAMI: Laskowski z Barda, Rodewald z Lechlina, Steinz z Środy, Modliński z Koszanowa.

OBWIESZCZENIE.

Na mocy §. 13. prawa z dnia 1. Maja 1851. r. i §. 11. instrukcyi ministeryalnéj z dnia 8. Maja 1851. r. uwiadamiamy mieszkańców przedmieść Św. Rocha, Kolumbii i wiatraków Św. Marcińskich po za forteczną bramą berlińską, że listy podatku klasycznego na rok 1857. przez JKMci Regencyą ustanowione, wyłożone będą przez dni ośm na Ratuszu w biórze Pana Plichty, Sekretarza miasta, do przejrzenia dla dotyczących interessentów.

Poznań, dnia 2. Stycznia 1857.

Magistrat.

!! ODCISKI !!

Guzy bolące, nabrzmiałości skóry, gębezastości nóg, odciski i wrośnięte paznogcie leczę właściwym sposobem bez użycia noża i to w kilku minutach, bez pozostawienia śladu i bez najmniejszego bólu. Polecenia medycznéj kliniki przy uniwersytecie w Halli i świadectwa renomowanych lekarzy może każdy u mnie zobaczyć. Wolne godziny do mówienia ze mną są: od 10—1. i od 2—5. w Buscha Hotelu de Rome pod Nrem 7.

Adressy i polecenia do leczenia za domem będą przyjmowane po południu dniem wprzód.

Ludwik Oelsner, lekarz nóg.

Aukcya koni.

W piątek dnia 9. Stycznia r. b. przed południem o godzinie 10. sprzedawać będę w starym Rynku przed wagą ratuszową

12 koni roboczych zdrowych i silnych, i tyleż szorow, trenzli i linek,

a to przez publiczną licytacyę najwięcéj dającemu za gotówkę.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Od Nowego Roku rozpoczynam drugie pół kursu jako też i nowy kurs tańca.

Co sobotę zaś odbywać się będą kompleta subskrypcyjne pod przewodnictwem naszém.

Bliższą wiadomość powziąć można w naszém mieszkaniu Hotel Rzymski Nr. 45.

Poznań. **Szczepańscy.**

Dla obszernego lokalu jest w stanie obok alumnów Towarzystwa Pom. Nauk. i prywatnych, przyjąć jeszcze gimnazyastów na stół i stancyą.

P. Żurkowska, Wodna ul. Nr. 15. w Poznaniu.

BAL w Zakładzie w Dembnie odbędzie się d. 18. Stycznia r. b., na który zapraszają gospodarze

Konstanty Budziszewski.
Taczanowski.
Alojzy Grabski.

Niniejszém podaję do publicznéj wiadomości, ż skład mój chleba przeniosłem z budy chlebowéj pod Nr. 7. przy Inkwizytoryacie położonéj do Nru. 16. tamże, ofiarując zarazem zdrowy i smaczny chleb żanny po najumiarkowańszych cenach.

Wojciech Słaboszewski.

PĄCZKI

od dnia dzisiejszego codziennie po 1 Sgr.; sześć sztuk za Złoty, za obstalowaniem umyślném i wcześném i po 3 grosze poleca Cukiernia

A. Pfitznera.

Do wielkiego zakładu pożyczalni nót muzycznych

ED. BOTF & G. BOCK

Król. nadwornéj księgarni muzykaliów

w Poznaniu, Wilhelmowska ulica Nr. 21.

mogą codziennie przystępować osoby życzące sobie brać udział pod wiadomemi korzystnemi warunkami; wszelkie nowości literatury muzykalnéj wzięte zostaną do pożyczalni w licznych exemplarzach.

Szczególnie poleca się **Abonament** podług którego ma prawo każdy **odebrać bezpłatnie na własność** nóty muzyczne **według własnego wyboru za całą summę abonowaną.**

Wszystkie w publicznych pismach ogłoszone utwory muzyczne są natychmiast po ich wyjściu u nas do nabycia.

Ed. Bote & G. Bock.

Berlin, Jaegerstr. 42. u. d. Linden 27. — Poznań, Wilhelmowska ulica 21.

Kantor Poznański wapna.

Kantor wapna i ziemiopłodów w Wrocławiu powierzywszy nam **jedyną sprzedaż wapna z swych znakomitych wapniarni Gogolińskich i Górazdzewskich** na stacyach w **Poznaniu, Kościanie, Czempiniu, Mosinie, Rokitnicy, Szamotułach i Wronkach,** postawił nas w możności dogodzenia każdym wymagalnościom, na produkt swój słynnie znany, tak, aby wszelkiéj konkurrencyi w niczém nie ustąpić.

Na stacyach powyżéj wspomnionych urządzimy **składy wapna** i ułatwimy przez to dostawę na każde polecenia.

Do przyjęcia zamówień jesteśmy każdego czasu gotowi.

Poznań w Styczniu 1857.

Rudolf Rabsilber, Szeroka ulica 20. i Butelska ulic 10. **Teodor Baarth,** Szewska ulica 20.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 3. Stycznia 1857	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	98¾
dito z roku 1850.	4½	—	98¼
dito z roku 1852.	4½	—	98¼
dito z roku 1853.	4	92½	—
dito z roku 1854.	4½	—	98¼
Obligi długu skarbowego	3½	—	82½
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	3½	—	80
dito miasta Berlina	4½	—	98
dito dito	3½	—	81
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	3½	—	86
dito Prus Wschodnich	3½	—	84½
dito Pomorskie	3½	—	85
dito W. X. Poznańskiego	4	—	97
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	83⅝
dito Szląskie	3½	—	
dito Prus zachodnich	3½	—	82
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	89
Louisdory	—	—	110¼
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	106

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 5. Stycznia 1856 r.	od tal.	od sgr.	od fn.	do tal.	do sgr.	do fn.
Pszenicy pięknéj, szefel po 16 garn.	2	27	6	3	5	—
Pszenicy średniéj	2	15	—	2	20	—
Pszenicy ordynaryjnéj	1	25	—	2	—	—
Żyta przedniego, szefel	1	20	—	1	22	—
Żyta lżejszego	1	18	6	1	19	6
Jęczmienia dużego, szefel	1	12	6	1	15	—
Jęczmienia małego	1	7	6	1	12	6
Owsa, szefel	—	24	—	—	27	—
Grochu do gotowania, szefel	1	12	6	1	17	6
Gorch na pastwę	1	5	—	1	10	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki szefel	1	5	—	1	10	—
Ziemniaków, szefel	—	16	—	—	17	6
Masła, garniec	2	5	—	2	20	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 1200 funt	—	—	—	—	—	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80% Tral. dnia 2. Stycznia	18	15	—	18	22	6
dnia 3. »						